

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POL. TOWARZYSTWA GEOLOGICZNEGO W R. ADMIN. 1955/56

*Compte Rendu des Travaux de la Société Géologique de Pologne
en 1955/1956*

1. Sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego

W okresie sprawozdawczym obejmującym czas od dnia 3. VI. 1955 do dnia 24. VI. 1956 odbyło się 6 posiedzeń Zarządu Głównego PTG. Ilość członków Towarzystwa wzrosła w tym okresie o 70 osób, tak że stan członków z końcem czerwca 1956 wynosi 675 członków zwyczajnych i 9 honorowych (krajowych i zagranicznych). Sekretariat Towarzystwa, zatrudniający jedną siłę stałą, załatwił w tym okresie 634 pisma i rozesłał około 4000 komunikatów i zawiadomień.

W czasie od początku czerwca 1955 do końca czerwca 1956 PTG wydało następujące pozycje: *Rocznik PTG*, tom XXIII (1953) w całości bez podziału na zeszyty, zeszyty 1, 2 — 3 tomu XXIV (1954) łącznie 56,76 ark. wyd. oraz tom lubelski *Regionalnej Geologii Polski* w obj. 15 ark. wyd.

Poza tym złożono w Państwowym Wydawnictwie Naukowym w Krakowie do realizacji zesz. 4 t. XXIV (1954) i zesz. 1, 2, 3 tomu XXV (1955) *Rocznika*, zeszyt 4 tomu XXV znajduje się w przygotowaniu. Oddano również do realizacji PWN pierwszy zeszyt tomu III *Sudety, Regionalnej Geologii Polski*. W sprawie wydawania *Regionalnej Geologii Polski* Zarząd Główny Pol. Tow. Geologicznego ma trudności z tomem Śląsko-krakowskim i Świętokrzyskim, ponieważ niektórzy autorzy nie wywiązali się z podjętych zobowiązań, i wobec tego zarząd będzie musiał zwrócić się do innych osób.

W związku z ustąpieniem prof. M. Książkiewicza ze stanowiska redaktora naczelnego *Rocznika* i doc. S. Dżułyńskiego ze stanowiska sekretarza redakcji Walny Zjazd złożył podziękowanie wymienionym za ich dotychczasową pracę. Prof. Książkiewicz pozostał nadal naczelnym redaktorem *Regionalnej Geologii Polski*, a doc. Dżułyński sekretarzem.

Redakcję *Rocznika* począwszy od XXV tomu objęli prof. Fr. Bieda jako redaktor naczelny i mgr St. Gerloch jako sekretarz redakcji.

Księgozbiór biblioteki Towarzystwa, zatrudniający 1 siłę stałą i 1 pomocniczą (katalog rzeczowy) wynosił w dniu 31 maja br. 4696 tomów a raczej roczników czasopism i 1578 tomów wydawnictw zwartych (książki, odbitki, broszury). Wymiana wydawnictw prowadzona jest z 320 instytucjami naukowymi w kraju i za granicą. W ramach wymiany wysłano 687 zeszytów *Rocznika*, 172 egz. *Regionalnej Geologii Polski* i 16 egz.

Mięczaków W. Friedberga. Oprawiono 258 książek. Z biblioteki korzystały 173 osoby.

Sprawozdanie Głównej Komisji Rewizyjnej Polskiego Tow. Geologicznego odczytała przewodnicząca Komisji doc. K. Skoczylas-Ciszewska: Główna Komisja Rewizyjna Polskiego Towarzystwa Geologicznego przeprowadziła kontrolę rachunków i dowodów kasowych stwierdzając ich zgodność z główną księgą rachunkową oraz księgą pomocniczą. Komisja stwierdza ponadto bardzo przejrzyste prowadzenie rachunkowości. Zgodnie z zamknięciem rachunkowym na dzień 31 maja 1956 r. saldo wynosi kwotę zł 114 806,92.

Zestawienie kasowe z roku 1955/56
od dnia 15. V. 1955 do dn. 31. V. 1956

Dochody:		Wydatki:	
1. Saldo z r. 1954/55	79 039,16	1. Wydatki związane z wy-	
2. Subwencje PAN	169 000,—	dawnictwami:	
3. Wkładki członków . . .	28 496,—	Honorarium spadkobier-	
4. Sprzedaż wydawnictw . .	4 350,55	ców W. Friedberga . . .	37 124,—
5. Sumy przechodnie . . .	3 000,—	2. Płace personelu i ubez-	
		pieczenia	49 747,48
Obrót ogólny	283 885,71	3. Inne wynagrodzenia	7 178,75
		4. Podróże służbowe	5 576,45
		5. Sekretariat	5 926,53
		6. Biblioteka	12 794,95
		7. Zakup wydawnictw	
		własnych:	
		a) na wymianę	17 278,80
		b) dla członków	24 761,52
		8. Wstępne wydatki na	
		Zjazd 1956 r.	3 979,—
		9. Inne wydatki (ogłosze-	
		nia itp.)	4 711,31
		10. Saldo na dzień 31. V. 1956	114 806,92
		Obrót ogólny	283 885,71

Powyższe sprawozdanie kasowe nie obejmuje wydatków na Zjazd w Szczecinie w r. 1955, gdyż wydatki te nie zostały pokryte z budżetu PTG, została na nie przyznana osobna akredytywa Polskiej Akademii Nauk.

2. Sprawozdanie Oddziału Krakowskiego PTG
z okresu od dnia 3. VI. 1955 — 24. VI. 1956 r.

W dniu 21 maja 1956 r. odbyło się zebranie członków Oddziału Krakowskiego PTG, na którym wybrano delegatów na Walny Zjazd Delegatów w Lublinie.

W okresie sprawozdawczym Oddział Krakowski zorganizował 23 posiedzenia naukowe, w tym kolokwium sedymentologiczne wspólnie z Pracownią Geologiczno-stratygraficzną PAN w Krakowie. W czasie tych posiedzeń wygłoszono następujące referaty naukowe:

16 września 1955 — prof. dr M. Turnau-Morawska, „Petrografia w ZSRR”;

17 października 1955 — mgr F. Mitura, „Stratygrafia kredy południowo-zachodniego obrzeżenia Gór Świętokrzyskich”;

7 listopada 1955 — prof. dr A. Tokarski, „Karpacka struktura trzypiętrowa”;

14 listopada 1955 — mgr inż. A. Kłeczkowski, „Historia rozwoju geologii inżynierskiej”;

21 listopada 1955 — dr E. Panow, „Tektonika kredy podlaskiej”;

28 listopada 1955 — mgr inż. K. Birkenmajer i doc. T. Wieser, „Tufity w warstwach pstrych (dan-paleocen) osłony skałkowej Pienin”;

5 grudnia 1955 — prof. L. Sawicki, „Warunki stratygraficzne interglacjału w Ściejowicach”;

12 grudnia 1955 — kand. nauk Z. Kielan, „O stanie paleontologii radzieckiej (wrażenia z podróży do ZSRR)”;

19 grudnia 1955 — mgr St. Bukowy, „Uwagi o sedymentacji ilów babickich w Karpatach”;

9 stycznia 1956 — mgr R. Gradziński, „Uwagi o sedymentacji miocenu w rejonie Proszowic”;

16 stycznia 1956 — dr Zb. Kirchner, „Mikrofaunistyczna korelacja warstw miocenu przedgórza Karpat środkowych”;

23 stycznia 1956 — dr S. Dybová (ČSR) i mgr inż. A. Jachowicz, „Próba ustalenia stratygrafii górnośląskiego karbonu produktywnego na podstawie mikrospor”;

13 lutego 1956 — mgr S. Alexandrowicz, „Studia nad stratygrafią miocenu okolic Krakowa”;

27 lutego 1956 — Kolokwium na temat „Sedymentacja fliszu karpackiego”;

referaty wygłosili:

mgr A. Radomski, „Uwagi o sedymentacji fliszu podhalańskiego”;

mgr S. Bukowy, „Sedymentacja warstw egzotykowych babickich w Karpatach przemyskich”;

mgr J. Łoziński, „Porównanie zespołów minerałów ciężkich fliszu podhalańskiego, aalenu fliszowego w pasie skałkowym i egzotycznej jury Bachowic”;

mgr inż. K. Birkenmajer, „Uwagi o sedymentacji aalenu fliszowego i warstw jarmuckich pasa skałkowego”;

5 marca 1956 — prof. dr J. Oberc, „Zmiany kierunków nacisków górotwórczych w strefie granicznej Sudetów wschodnich i zachodnich”;

12 marca 1956 — dr inż. A. Trembecki, „Porównanie niektórych złóż gipsu nadnidziańskich i przykarpackich”;

19 marca 1956 — doc. mgr inż. Zb. Obuchowicz, „Zarys budowy geologicznej przedgórza Karpat środkowych”;

26 marca 1956 — mgr W. Narębski, „Mineralogia i geochemia syderytów fliszu karpackiego”;

9 kwietnia 1956 — mgr S. Czarniecki, „Nowe dane o budowie utworów karbońskich rejonu Zalas i Frywałdu koło Krakowa”;

16 kwietnia 1956 — mgr W. Nowak, „Brzeg karpacki na obszarze arkusza Bielsko”;

16 kwietnia 1956 — mgr A. Śląc z k a, „Stratygrafia serii śląskiej na południe od Baligrodu”;

30 kwietnia 1956 — doc. dr T. Wieser, „Budowa geologiczna i bogactwa mineralne Bułgarskiej Republiki Ludowej”;

21 maja 1956 — prof. dr Wł. Pożaryski, „Zagadnienia stratygrafii kredy niżowej”.

Poza tym staraniem oddziału krakowskiego odbyły się w maju i czerwcu 1956 r. 2 cykle odczytów popularnonaukowych wygłoszonych jeden w Krakowie, drugi w Kielcach.

Referenci i tytuły odczytów:

Mgr R. Gradziński, „Jak badamy jaskinie”;

R. Unrug, „Jak powstają złoża kruszców”;

Mgr. A. Radomski, „Geologiczne badania głębin oceanów”;

Dr J. Małecki, „Udział świata organicznego w budowie skurupy ziemskiej”;

Mgr E. Łuczowska, „Osady morskie pod mikroskopem”.

3. Sprawozdanie z działalności Oddziału Warszawskiego PTG za czas od 25 maja 1955 do 30 maja 1956

W ciągu ostatniego roku w składzie osobowym Zarządu Oddziału Warszawskiego PTG nastąpiła zmiana na stanowisku sekretarza Zarządu, na miejsce mgra K. Bitnera, który zrezygnował z sekretarstwa, dokooptowano mgra J. Kopika.

W okresie objętym sprawozdaniem odbyło się 8 posiedzeń Zarządu. Przybyło w tym czasie 39 nowych członków. Sekretariat Oddziału otrzymał 51 pism, a wysłał 92 pisma i 300 zawiadomień i komunikatów.

W zakresie działalności naukowej Oddziału zorganizowano 11 posiedzeń naukowych z następującymi referatami:

25 maja 1955 — prof. dr W. Goetel, „Osiągnięcia geologii polskiej w 10-lecie Polski Ludowej”;

26 października 1955 — prof. L. Sawicki, „Warunki stratygraficzne interglacjału w Ściejowicach koło Krakowa”;

16 listopada 1955 — prof. dr R. Krajewski, „O stopniu wiarygodności zasobów i gęstości sieci rozpoznawczej przy badaniu złóż”;

14 grudnia 1955 — mgr Zb. Kotański, „O triasie wierzchowym Tatr”;

25 stycznia 1956 — mgr G. Biernat i mgr J. Kulczycki, „Wrażenia z podróży do NRD”;

8 lutego 1956 — mgr K. Wuttke, „Dwa przekroje przez utwory czwartorzędu okolic Rawy Mazowieckiej i Skierniewic”;

22 lutego 1956 — doc. inż. Wł. Bobrowski, „Zadania geologicznej służby terenowej”;

28 marca 1956 — prof. dr J. Samsonowicz, „Kambr w Polsce”;

18 kwietnia 1956 — kand. nauk K. Łydk a, „Petrografia i sedymentacja kulmu południowo-zachodniej części Górnego Śląska”;

16 maja 1956 — prof. L. Sawicki, „Warunki geologiczne stanowiska paleolitu górnego Antoniów Mały (pow. Starachowice)”;

30 maja 1956 — doc. B. Winid, „Stan zdjęć geologicznych w południowo-wschodniej Azji”.

Ponadto prócz referatów na posiedzeniach naukowych zostały podane komunikaty naukowe:

14 grudnia 1955 — mgr J. Lefeld, „Krynoidy triasu wierchowego fałdu Giewontu (ilustrowany przezręczkami)”;

8 lutego 1956 — Z. Stopiński, „Badania utworów czwartorzędowych metodami elektrooporowymi”;

16 maja 1956 — prof. dr. St. Krajewski, „O stanowisku występowania fauny w warstwach krośnieńskich okolic Bukowca (ilustrowany okazami)”.

W ramach akcji popularyzatorskiej Oddział Warszawski PTG zorganizował cykl wykładów popularnonaukowych pt. „Geologia Polski” składający się z 10 odczytów:

9 listopada 1955 — prof. dr. St. Krajewski, „Wstęp do geologii Polski”;

23 listopada 1955 — prof. dr E. Passendorfer, „Tatry i Pieniny (z filmem „Jak powstały Tatry”)”;

7 grudnia 1955 — prof. dr H. Świdziński, „Karpaty”;

18 stycznia 1956 — prof. dr K. Smulikowski, „Sudety”;

1 lutego 1956 — mgr K. Pawłowska, „Góry Świętokrzyskie”;

15 lutego 1956 — doc. dr S. Siedlecki, „Górnośląskie Zagłębie Węglowe i Jura Krakowsko-częstochowska”;

7 marca 1956 — prof. L. Sawicki, „Jaskinie Jury Krakowsko-częstochowskiej”;

21 marca 1956 — prof. dr B. Krygowski, „Kraina Wielkich Dolin”;

11 kwietnia 1956 — doc. mgr K. Guzik, „Geologia Warszawy”;

25 kwietnia 1956 — prof. dr Z. Pazdro, „Pojezierze i Bałtyk”.

Zarząd Oddziału Warszawskiego nawiązał współpracę naukową z Polskim Towarzystwem Geograficznym, w ramach której 8 członków Oddziału Warszawskiego Pol. Tow. Geologicznego ma wziąć udział w wycieczce geomorfologicznej zorganizowanej przez Pol. Tow. Geograficzne.

Z inicjatywy prof. A. A. Bogdanowa z Uniwersytetu Moskiewskiego odbyła się w siedzibie Oddziału konferencja dotycząca współpracy naukowej geologów polskich i radzieckich.

4. Sprawozdanie z działalności Oddziału Wrocławskiego PTG

z okresu 1955/56

W okresie sprawozdawczym odbyły się 2 posiedzenia Zarządu Oddziału Wrocławskiego. Ilość członków Oddziału wzrosła o 8 osób. Sekretariat wysłał 62 pisma i około 650 zaproszeń i komunikatów, otrzymał zaś 52 pisma.

W czasie od października 1955 do maja 1956 odbyło się 13 posiedzeń naukowych z następującymi referatami:

15 października 1955 — prof. dr Cz. Pachucki, „Zagadnienie złodowaceń na terenie europejskiej części ZSRR”;

27 października 1955 — mgr W. Grocholski, „Zagadnienie wierceń geologiczno-poszukiwawczych”;

8 grudnia 1955 — mgr K. Dziedzic, „Niektóre zagadnienia spągowca w niecce śródsudeckiej”;

15 grudnia 1955 — prof. dr H. Świdziński, „Z zagadnień sedymentacji fliszu karpackiego”;

8 marca 1956 — mgr K. Dziedzic, „Sekwencja eruptywów we wschodniej części niecki śródsudeckiej”;

15 marca 1956 — mgr J. Gierwielaniec i mgr J. Hubicki, „Promieniotwórcze metody badań geofizycznych w okolicy Kudowy i ich interpretacja w świetle zjawisk geologicznych”;

22 marca 1956 — prof. dr S. Wdowiarski, „Występowanie złóż naftowych w Polsce”;

5 kwietnia 1956 — dr inż. A. Trembecki, „Porównanie gipsów nadnidziańskich ze złożami gipsów przykarpackich”;

12 kwietnia 1956 — prof. dr J. Oberc, „Kierunki nacisków górotwórczych w ewolucji tektonicznej Sudetów środkowych i wschodnich”;

19 kwietnia 1956 — mgr inż. J. Kuźniar, „Badanie geologiczne i tektoniczne północnej części pasma Krowianek”;

3 maja 1956 — prof. dr H. Teisseyre, „Diastrofizm i sedymentacja na przykładzie Sudetów”;

10 maja 1956 — doc. dr inż. Z. Obuchowicz, „Zarys budowy przedgórze Karpat środkowych”;

17 maja 1956 — mgr H. Dziedzic, „Melafiry okolic Świerków w świetle badań petrograficznych”.

W czasie od 22 maja do 7 czerwca 1956 r. zorganizowano w Oddziale Wrocławskim cykl odczytów popularnonaukowych pt. „Surowce mineralne” obejmujący następujące odczyty:

22 maja 1956 — prof. dr K. Maślankiewicz, „Jerzy Agricola, ojciec mineralogii i górnictwa”;

24 maja 1956 — prof. dr inż. J. Zwierzycki, „Współpraca geologa i górnika w kopalni”;

29 maja 1956 — mgr A. Majerowicz, „Najważniejsze surowce mineralne i ich powstawanie w przyrodzie: a) rudy metali”;

30 maja 1956 — mgr. B. Beres, „Najważniejsze surowce mineralne i ich powstawanie w przyrodzie: b) surowce niemetaliczne”;

5 czerwca 1956 — mgr E. Głowacki, „Najważniejsze surowce skalne i ich zastosowanie”;

7 czerwca 1956 — dr M. Różycki, „Woda — ważny surowiec mineralny”.